

Õiguskantsleri Kantselei

Erle Sepp
MTÜ Alulinna Külaselts
alulinnakulaselts@gmail.com

Teie 23.04.2026

Meie 28.04.2026 nr 14-3/261039/2603586

Austatud Erle Sepp

Palusite hinnata planeeringute menetluses kasutatavaid argumente. Vald on viidanud tuuleparkide ja gaasielektrijaama puhul kohalikule kasule, mida tuulikutasu näol makstakse ja gaasijaama puhul energiajulgeolekule. Teie hinnangul pole piisavalt selge, milline kasu on õiguslikult tagatud ja milline sõltub arendaja lubadusest ja kas lubav kasu saab olla õigustatud keskkonna arvelt.

Soovite sisuliselt saada õiguskantsleri eelhinnangut käimasolevates menetlustes kasutatud argumentide põhjendatusele. Sellise hinnangu andmine ei ole õiguskantsleri ülesanne. Õiguskantsler saab kontrollida õigustloovaid akte ning kontrollida kuidas avaliku võimu teostamisel järgitakse hea halduse tava. Teie avalduse põhjal õiguskantsleri menetluseks alust ei ole.

Teie avaldusest ei nähtu, et vald oleks planeeringu menetluses tuginenud asjaoludele ja kaalutlustele, mis oleksid õiguslikult lubamatud. Tuuleparkide puhul on seadusega ette nähtud nn tuulikutasu maksmine. Seaduses ettenähtud tasuga arvestamist ei saa pidada õigusvastaseks.

Ka energiajulgeolek on kaalukas avalik huvi. Kuigi tegemist on eeskätt riikliku tähtsusega avaliku huviga, ei tähenda see, et seda ei tuleks kohaliku tasandi planeeringumenetluses arvestada. Kohalik omavalitsus ei tegutse riigist eraldi, vaid Eesti riigi õiguskorras. Kui riigi tasandil ei ole tagatud energiajulgeolek, on see probleem ka valla elanike jaoks. Mõistagi ei asenda riiklikud eesmärgid kohalike mõjude, kohalike huvide ja puudutatud isikute õiguste sisulist kaalumist.

Planeerimisseadus nõuab, et planeerimisalase tegevuse korraldaja tasakaalustaks erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluks neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimiks need planeeringulahendusse ([planeerimisseaduse](#) § 10).

Planeeringumenetluses tuleb leida sobiv tasakaal erinevate huvide vahel. Paratamatult võib tasakaalu leidmine tähendada seda, et otsus ei pruugi kõigile meeldida. Samuti ei ole kõik huvid võrdse kaaluga. Otsustaja peab siiski asjakohased huvid välja selgitama, neid kaaluma ning põhjendama, miks üks huvi konkreetses olukorras teise ees kaalukamaks osutus. Selle väljaselgitamine, millise osatähtsuse konkreetse planeeringu puhul ühele või teisele huvile tuleb omistada, ongi planeeringumenetluse ülesanne. Planeeringulahenduse otstarbekust, konkreetsete mõjude piisavat hindamist ning eri huve tuleb kaaluda eelkõige planeerimismenetluses.

Kui vald kehtestab planeeringu, võib seda seaduses sätestatud tähtaja jooksul vaidlustada halduskohtus, kui isik leiab, et otsus on vastuolus avaliku huviga või rikub tema õigusi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman
ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Ago Pelisaar 693 8407
Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee